

ét nagy sorozat-
a. Vannak abban
ányok, ugy pró-
beli küldeményt
enkint elő nem
özölhetek.

itő.

rház javára

Keleti Kori
és Margit 1
— Moscovitz
Ida 1 frt. —
Gf. Széchenyi
Emma és Ga-
1 frt. — Raisz
Pali 2 frt. —
nyújtése 21 frt.
Esztí 1 frt. —
ányi Józsa 1
Csekonics Sán-
ard 2 frt. —
onics Gyula 1
lyi Melinda 3
— Strosz Pali
Olga és Ri-
imutatott 491
29 frt. 38 kr.
a kegyes kis
gó bácsi.

Lap“ ama t.
mielőbb meg-

i utalványok
z. Athenaeum-
nivatala.

enaem-épület.
részv. társulat.

KÖNYEI SÜRÜN OMLOTTAK. (Lásd a 207. lapon.)

KAKUK A FÉSZEKBEN.

— Elbeszélés. —

(Vég.)

 GEN, amott látszik a Berkiék háza, a kert ... ez az a kedves barátságos hajlék, mely őt egykor oly szívesen befogadta s melyben ő oly gonoszul fizetett annyi jóságért. Eszébe jutott minden garázda csinye, egész makranczos viselete s őszintén elszomorodott önmagán. Hogy is tudott olyan esztelen lenni! Ugy tekintett most e kedves hajlék felé, mint valami paradicsomra, melynek kapui be vannak csukva előtte. És mégis jól esett újra látnia e helyet. Megnyugodva tért haza. Csak Sándorkáról megtudhatott volna valamit! De nem találkozott senkivel s rászánta magát, hogy nagy busan hazatér, mikor egyszerre léptek hallatszottak s egy bokor mögött Dani bácsit és a kis Zoltánkát pillantá meg. Őt is észrevették, még pedig először Zoltánka, ki ijedeten kapaszkodott Dani bácsi kabátjába és felkiáltott:

— Nini! Károly! Csak nem akar visszatérni hozzánk?

Dani bácsi föltekintett s meglepetve nézett Károlyra, ki zavarodottan állt ott előtte.

— Csakugyan Károly, szólt Dani bácsi. Hogy kerültél ide?

— Oh, nem gondoltam semmi rosra... csak... csak...

Az öreg inas nem látta át, mért ne beszélhetnének bátran? Közbeszólt tehát:

— Kirándulásra használtuk fel ezt a mai szép napot s az ifurnak nagy kedve volt épen ide jönni, hát eljöttünk.

— Hozzánk jössz látogatóba, ugy-e? kérdé ismét Dani bácsi.

— Nem, ... azt nem merném, felelt Károly őszintén. Csak látni vágytam még egyszert ezt a vidéket.

— No's, azt gondolom, ebben nem nagy örömed telhetik, mert kellemetlen emlékeid lehetnek. De erről ne beszéljünk. Adj kezet, kedves fiam. Isten hozott! Ne gondold, hogy mi haragot tartunk ellened. Zoltánka, szépen kezet nyujts Károlynak!

Zoltánkának azonban még nagyon élénken emlékezetében voltak régi szenvedései, melyeket Károly miatt kellett túrnie; mintha most is érezné, hogy csipkedi, hogy fogja fülön. Zoltánka épen nem látta át, mért lenne barátságosabb Károlyhoz most, mint volt hajdan. Csak mikor Dani bácsi másodszor is parancsolta, akkor nyujtotta kezét nagy kedvtelenül. Károly látta ezt, de nem haragudott meg, mint hajdan, hanem arra gondolt, hogy maga okozta, ha még az ártatlan kis füeska is haraggal néz reá.

Dani bácsi azonban csakugyan most is barátságos arcot mutatott, bár komoly volt, mint rendesen. És miután Zoltánkát is rákényszerítette, hogy kezet nyujtson, így szólt ismét Károlyhoz:

— Most pedig jöjj velünk. Azt már nem jól gondoltad, kedves fiam, hogy ha ide kirándultál, minket nem akartál meglátogatni. Mit mondana testvérem, ha megtudná, hogy ilyen közel voltál s ő nem láthatott?

— Azt hiszem, nem igen kíván engemet látni, felelé Károly bus mosolylyal.

— Tévedsz, kedves öcsém. Az utóbbi hetekben Sándorka betegsége nagyon elfoglalta, az igaz; nem igen ért rá, hogy egyébre is gondoljon. De azt tapasztalhattad, hogy téged mindig szeretett s bár nagyot vétettél, meg tud neked bocsátani. No, csak jöjj be szépen.

Károly nem tudott ellenállani a barátságos hívásnak s megindultak befelé. Senki sem gyanítá, mint dobogott a szíve, mennyire kellett uralkodnia magán, hogy könnyeit elfojtsa, mikor ismét átlépett e kedves hajlék küszöbén! Utközben azonban még gyöngéd gondolkozással kérde:

— De Sándorkát nem fogja-e felizgatni, ha találkozunk? Megárthat neki...

— Nem szükséges megtudnia, hogy itt vagy. Ő a maga szobájában üldögél; testvéremet majd kihívom a vendégszobába.

Ugy is történt s a következő pillanatban Berkiné kilépett és gyöngéden megölelte Károlyt, ki nem birt többé uralkodni magán és zokogva borult le. Berkiné fölemelte és régi szelíd, szerető hangján mondá:

— Csöndesülj, kedves Károlyom. Tudom, hiszem, hogy őszintén megbántad tetteidet... és a jó Isten talán megengedi, hogy nem is lesz okunk a sirásra. Sándorka jobban van és reménylem, megmentjük életét. De halkan beszéljünk, nehogy meghallja.

Ez ovatosság azonban kárba veszett, mert éppen ekkor megnyílt az ajtó és egy halvány, szinte árnyékszerű kis alak lépett be, aztán hangos kiáltással Károlyhoz szaladt.

— Károly, kedves Károly! kiáltá Sándorka és nagy örömmel nyakába borult.

Berkiné megijedt és Károly nem is csodálkozott rajta, mikor aztán jól megnézte a kis fiút. Hiszen mindig gyöngé, sápadt volt, de most szinte meg lehetett ijedni tőle; mintha koporsóból kikelt kísértet lett volna. Anyja gyöngéd pirongatással szólt hozzá:

— Ejnye, te rossz gyermek, hogy mertél kijönni? Tudod, az orvos azt mondta, hogy minden fölindulás árt s ha megint rosszabbul leszel, holnap nem utazhatunk el.

— Oh nem! Nem leszek rosszabbul, mamácskám! Ugy örülök, hogy Károlyt láthatom, mielőtt oly hosszú időre elválnánk. Most szóval is megmondhatjuk neki, hogy mi nem haragszunk ám, szeretjük s ha egészséges leszel, ő megint ide jön hozzánk, ugy-e kedves mamácskám?

— Kétségkívül, édes fiam. Azért csak legyünk rajta, hogy mielőbb egészséges légy. Adja Isten, hogy újra együtt lehessünk mindnyájan, boldogan.

Károly könnyes szemekkel csókolta meg Berkiné kezét s remegő hangon mondá:

— Oh, ha az még lehetséges volna...

— Meglesz, meglesz! kiáltá Sándorka izgatottan.

De az orvosnak igaza volt. A kis betegnek ártott a fölindulás s alig, hogy ama szavakat kiejtve, szédülni kezdett, szobájába kellett vinni. De előbb még gyöngéden elbucuzott Károlytól.

— A viszontlátásig! kiáltá utána.

Igen, a viszontlátásig. E szavak csegették Károly fülében, a mint aztán az öreg inassal haza felé ment. De fogja-e még valaha látni? Remegve gondolt reá, mióta maga is látta Sándorkát. És mégsem tudott egészen kétségbeesni, bizott a Gondviselésben. És oly jól esett viszaemlékeznie a szeretetre, melylyel Berkiné és Dani bácsi is fogadták. Megbocsátottak, — hátha még jóra fordulhat minden?

Imádkozni fogok érte! szólta magában őszinte áhítattal.

A mint haza értek, Samu bácsi kérdé, hol voltak? Károly, bár nem szívesen de őszintén elmondta, mire Samu bácsi nagy haraggal kiáltott fel:

— Ugy? Ott voltál? Bizonyosan alku- doztatok, hogy oda visszatérj, ugy-e? Mikor nem volt hová lenned, akkor jó volt ide menekülni Samu bácsihoz! De most már szeretnéd hálátlan módon itthagyni a faképnél.

Károly megzavarodva nézett az öregre.

— Oh dehogy, kedves bácsikám . . . én nem akarok hálátlan lenni, itt leszek, a meddig kívánja, a meddig szüksége lesz reám.

— Nekem mindig szükségem lesz reád. Ha őszintén beszélsz akkor ígérd meg szentül, hogy soha sem hagysz el engem, beteg öreg nagybátyádat.

Károly nagyon jól tudta, mit jelent ez ígéret. Alig pár órája, hogy visszanyerte a reményt, hogy ismét boldogan fog élni Berkiékkel s ime, erről le kell mondania, végkép erre a börtön-életre kell magát szánnia. De nem akart hálát-

lan lenni az iránt, ki őt ama szomorú napokban befogadta. Elszántan felelé tehát:

— Igérem, hogy soha sem hagyom el Samu bácsit!

Elmult a nyár és utána a ködös, nedves ősz, aztán elmult a fagyos zimankós ősz is. Mult az idő, gyorsan és vi-

gan a boldogoknak, lassan és busan azoknak, kiknek bajuk és bánatuk volt. Azok közt pedig, kikkel e történetben megismerkedtünk, voltak boldogok is, szomorúak is.

Szép tavaszi nap volt, mikor a főváros népes utcáin egy nyájas, derült képű nő sétált végig, oldalán pedig egy nyulánk termetű, piros-pozsgás, vidám fiú. Mindketten boldogoknak látszottak s

MEGKINÁLTÁK AZ ARANNYAL. (Lásd a 204. lapon.)

kségem lesz
akkor igérd
m hagysz el
dat.

ta, mit jelent
hogy vissza-
ét boldogan
erről le kell
örtön -életre
akart hálát-
a lenni az
nt, ki őt ama
omorú na-
kban befo-
dta. Elszán-
a felelé te-
t:

— Igérem,
gy soha sem
gyom el Sa-
u bácsit!

Elmult a
ár és utána
ködös, nedves
z, aztán el-
ult a fagyos
mankós ősz
Mult az idő,
orsán és vi-
busan azok-
k volt. Azok
etben megis-
k is, szomor-

mikor a fővá-
derült képtü
dig egy nyu-
vidám fiu.
látszottak s

szinte le lehetett olvasni az arcukról,
hogy épen most is valami kellemes dologra
készülnek. Ha valami régi ismerőssel
találkoznak, ez bizony talán reájok sem
ismert volna. Alig hihette volna el, hogy
ez Berkiné és Sándorka, a hajdani gyöngö-
beteges fiu.

Pedig valóban ők voltak. Csak
pár nappal ezelőtt érkeztek meg a nagy
utról, messzi idegen országból, hol az
egész telet töl-
tötték s most
látogatóbasiet-
nek ahhoz, aki
nem is sejti,
hogy már ily
közel vannak,
pedig sokszor,
nagyon sokszor
gondolt reá-
jok, — Károly-
hoz.

Bementek a
csöndes, ódon
házba s midőn
csöngetésükre
az öreg inas ki-
nyitotta az ajtót,
Berkiné kérdé:

— Itthon
vannak-e Samu bácsi és Károly?

Az öreg szinte csodálkozva és nagyot
sóhajtva felelé:

— Hogy ne volnának itthon! Bár
kimozdulhatnának s szobából!

— Az Istenért csak nem betegek?
kérdé Berkiné ijdtén.

— Károly, az én kedves Károlyom!
kiáltá Sándor izgatottan. Mi baja?

— Károly urfinak nincs baja, felelé
az öreg. Azaz, tulajdonképen van baja
bizony szegénynek elég, de nem beteg,
ámbar nem hiszem, hogy bele nem beteg-
szik, ha még sokáig így tart.

Ezalatt bevezette őket a vendég-
szobába s kérdésekre így szólt tovább:

— Már vagy két hónapja, még a tél
közepén, az öreg ur, ki már rég beteges-
kedett, nagyon rosszul lett s ágyba kellett

feküdni. Föl-
sem kelt többé,
mozdulni is alig
bir és az orvo-
sok azt mond-
ják, hogy soha
sem is fog töb-
bé lábra állani.
Hétről hétre
rosszabbul van
s betegsége még
szeszélyesebbé
tette, mint az
előtt volt. Sem-
mit sem lehet
kedvére tenni
és nem tür meg
maga körül
senkit, csak
Károly urfit.

ELMONDTÁK NEKI, MI A BAJUK. (Lásd a 204 lapon.)

Már igazán sok, amit a szegény ifiur
elszenved. Reggeltől estig ott kell lesnie
a beteget, olvasni neki, szórakoztatni őt,
eltűrni minden szeszélyeit, zsörtölődéseit,
sokszor még éjjel is virrasztani mellette,
ha az öreg ur nem tud aludni. Ez már
csak mégsem ilyen fiatal fiúnak való! Sok-
szor már szinte félek, hogy összeroskad
szegény. De olyan áldott jó fiu, hogy nyá-

jasan, jó szívvvel tesz mindent s fél éjszákán virraszt, hogy leczkékét megtanulja., mert nappal nem jut hozzá. Már sokszor megpróbáltam, hogy megmagyarázzam az öreg urnak, mily kegyetlenséget mivel: de mind hiába! Csak azt értem el, hogy most már alig enged belépni szobájába, pedig harmincz esztendeje hű szolgája vagyok. No de Károly urfi majd elbeszél mindent, kihívom.

Az öreg inas távozott, Sándorka pedig könnyezve kiáltott fel:

— Szegény Károly, milyen szomoruan teltek az ő napjai!

— Valóban szomorú élete lehet, szólt Berkiné meghatottan. És ki hitte volna, hogy az a szilaj, daczos fiú ilyen nemes önfeláldozásra lesz képes!

— Oh én hittem volna, felelé Sándorka hévvel. Én tudtam, hogy Károly nem olyan rossz fiú, a milyennek mindnyájan gondolták.

Ezalatt az öreg inas belépett a beteg szobájába. Károly éppen felolvasott Samu bácsinak, ki halálsápadtan, beesett szemekkel feküdt az ágyban. Bizony akárki is láthatta, hogy az orvos igazat mondott, — Samu bácsi aligha fog valaha lábra állani.

— Mit akar? Minek jött be? kérde a beteg mogorván.

— Károly urfira volna szükség odakint . . .

Az öreg inas nem akarta megmondani, ki van odakint, de Samu bácsinak nem lehetett könnyen tuljárni az eszén, keményen rárivallt a szolgára s ez kénytelen volt megmondani, hogy Berkiné és

Sándorka várnak a másik szobában Károlyra.

Károly örömkialtással ugrott fel, de Samu bácsi még haragosabb lett.

— Berkiné? Oh, tudom én, miért jött; de abból semmi sem lesz. Nem bánom, Károly, ha beszélsz velök, de el ne felejtse, mit ígértél.

— Oh, nem felejttem el, kedves bácsi, felelé Károly szeliden.

— Vagy még jobb lesz, mondd meg nekik, jöjjenek be, majd én magam beszélek velök. Igen, én magam akarok velök beszélni.

— Igen is, kedves bácsikám.

Ezzel Károly kiment, s a következő pillanatban Sándorka és Berki néni karjai közt könnyezett a viszontlátás örömetől. Mikor aztán kissé lecsillapultak, Károly jól megnézegette Sándorkát és örvendve mondá:

— De mennyire megváltoztál, kedves Sándorkám! Milyen erős, piros lettél, mennyire megnőttél! Egész öröm látni!

— Most már egészséges vagyok. De te . . . te éppen nem dicsekedhetel . . . olyan sápadt vagy, szemed beesett, mintha beteg volnál.

— Majd nem sokára megint a régi izmos Károly lesz, ha kint lesz, nálunk a szabadban, szólt Berkiné. Mert tudd meg kedves Károlyom, hogy itt van a kitűzött határidő, — azt mondtuk, hogy ha Sándorka egészségesen tér haza, akkor te is vissza jössz hozzánk s együtt leszünk megint mindnyájan boldogan.

— Igen bizony, szólt Sándor nagy örömmel. És most azért jöttünk, hogy rendbe hozzuk a dolgot, veled együtt

állapítsuk meg, mikor jösz. Ugy-e, hamar össze szedelőzködhetsz, holnap már jöhetsz?

Károly kissé bánatosan, de nyugodtan felelé:

— Nem mehetek sem holnap, sem holnapután és azután sem. Itt maradok.

Sándorka egészen elképedt s Berkiné is meglepetve nézett Károlyra.

— Hogyan? Hát már talán nem szeretsz minket? Nem akarsz többé velünk lenni? kérde Sándor hüledezve.

— Oh, hogy gondolhatsz olyat! felelé Károly szomorú mosolylyal. Olyan boldog volnék, ha ismét ott lehetnék; de nem hagyhatom el szegény beteg nagybátyámat. Nagyon ragaszkodik hozzám, súlyos betegségében csak én tudom kissé megvigasztalni, szórakoztatni. Hogy hagyom el? Különbem meg is ígértem neki, hogy nem hagyom el soha sem.

— De hiszen az kegyetlenség, hogy ilyen ígéretet csikart ki tőled! kiáltá Sándor hevesen.

— Ne szólj így, kedves fiam, inté Berkiné. Én teljesen értem, amit Károly ígért és tesz és még százszor inkább szeretem őt most nemes fölládozásáért. Most már teljesen hiszem, hogy nem a régi Károly ő többé. A szenvedés, a megbánás meg-nemesíték szívet, lelkét, mint az igaz arany megtisztul a tűzben.

Berkiné meghatottan ölelte meg Károlyt, ki aztán bevezette őket Samu bácsihoz. A beteg félig fenyegetőzve, félig aggódva mondá:

— Azért jöttek ugy-e, hogy elvigyék tőlem öcsémet? De az nem lehet, ő nem mehet innen, én nem eresztém.

— Nem, nem akarjuk elvinni, felelé Berkiné szelíden. Már mondta is nekünk, hogy nem jöhetne velünk. De én nem is kívánom.

A beteg megnyugodott s utoljára barátságosan nyujtott kezét vendégeinek. Sándorka, mikor látta ezt halálsápadt, megtört aggastyánt, mikor arra gondolt, mily szomorú az állapota s még mennyivel szomorubb volna, ha nem lenne többé mellette az, a kit megszeretett, a kiből megbizik, — nem tudott többé neheztelni a miatt, hogy ohajtása nem teljesül, hogy Károly nem megy velök. Igen, itt kell maradnia ebben a szomorú hajlékban.

Berkiné és Sándorka tehát távoztak, kissé kevésbé vigan, mint a hogy jöttek, de azzal vigasztalódva, hogy legalább meglátogatják majd időnként szegény Károlyt.

Ez volt a vigasztalása Károlynak, mikor magára maradt. Nem bírta elfojtani könnyeit, mikor arra gondolt, mily keményen lakoltatja a Gondviselés. Őszintén s jó szívből igyekezett ugyan vigasztalója lenni Samu bácsinak, de azért akarata ellenére is mégis csak eszébe jutott, milyen boldog lehetne most, ha ide nem került volna ebbe a szomorú hajlékba, honnan ki nem szabadulhat.

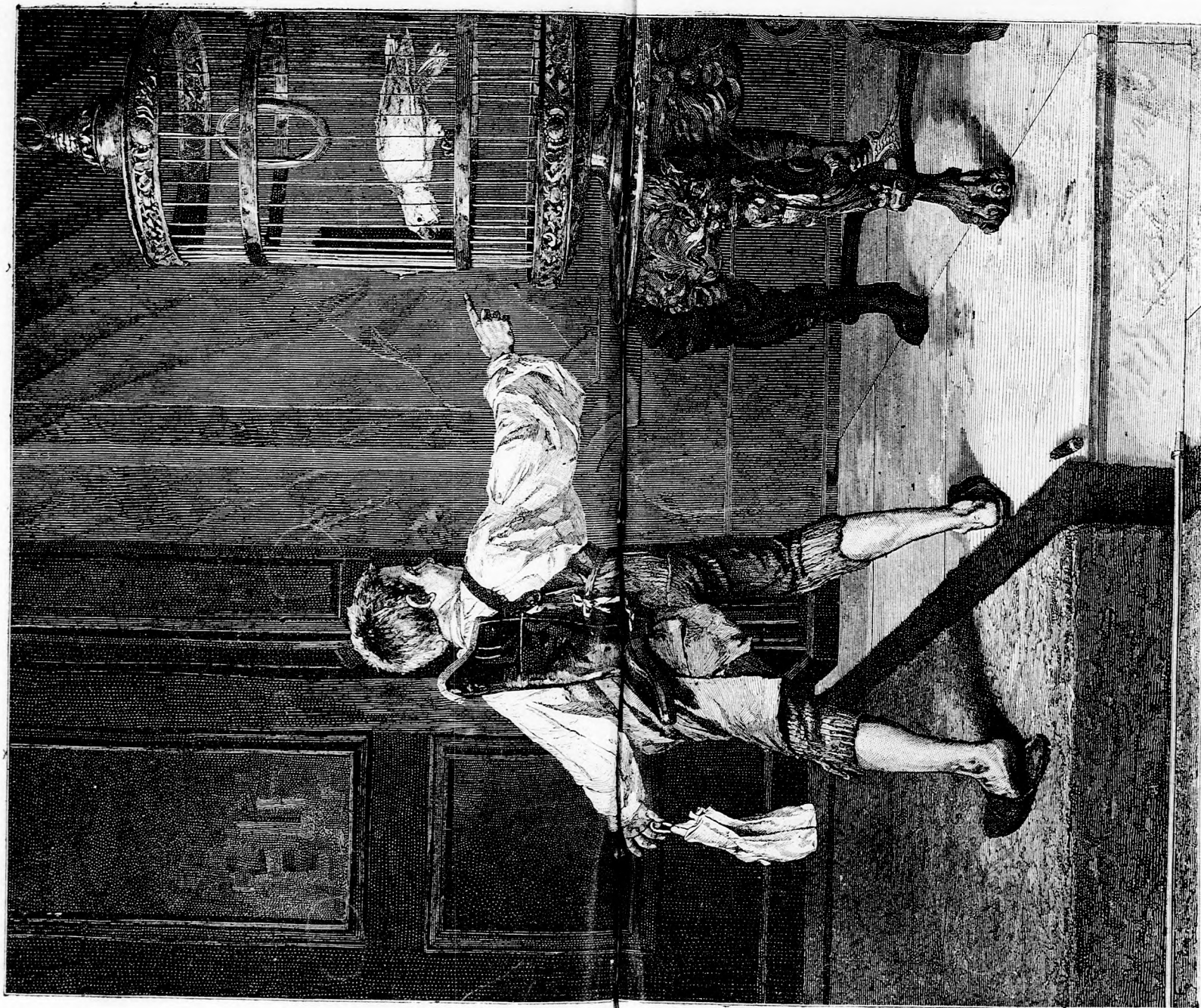
— Megigértem beváltom szavam! szólt aztán magában.

És bár sóhajtott, de mégis valami sajtósággal megnyugvást, megelégedést érzett: azt az édes érzést, melyet a nemes jó cselekedet tudata támaszt az emberben. Mert a hajdani rakoncátlan, daczoskodó, senki tetszésével, szeretetével nem törődő Károlyból a nehéz megpróbáltatás komolyan gondolkozó, kötelesség-érző

s jóra törekvő fiut nevelt, ki most abban a tudatban találta örömét, hogy van valaki, a kinek szüksége van reá és ott kint Berkiéknél vannak, a kik szeretik, a kik barátsággal gondolnak reá.

És ismét multak a napok, a tavaszból nyár lett, oda kint teljes pompájában kifejlett a természet. De a Samu bácsi házába most sem süttött be a mosolygó napfény, az élet ott napról napra szomorubb lett. Az orvos mindinkább komolyodó arccal vizsgálta a beteget s egy napon kijelenté, hogy hasztalan minden erőfeszítés, Samu bácsin többé segíteni nem lehet, már csak néhány óráig élhet.

Károly megdöbbenve hallotta e szomorú szavakat, mert őszintén megszerette a sze-

INGEREKEDÉS. (Lásd a 206. lapon.)

gény beteg öreget. Deigyekezett nyugodt arcot mutatni, hogy meg ne ijessze a beteget. Csakhogy Samu bácsi már érezte halála közeledését, magához hivatva Károlyt s gyöngé, suttogó hangon így szólt:

— Az Isten áldjon meg, édes fiam! Érzem, hogy utolsó óráim elérkezett... Te vigasztalom voltál nehéz szenvedéseimben. Isten áldjon meg érette, élj boldogul!

Egy órával később Samu bácsi meghalt. Harmadnapra eltemették.

Károly e szomorú órákban rá sem ért arra gondolni, mi tevő lesz ezentul. Most már szabad, kiléphet a sötét börtönépületből, s mikor a temetésről hazatért, épen irni akart Berki néni-nek — mikor kocsi állt meg a ház előtt s csakhamar

Berkiné és Sándorka léptek a szobába. Károly tudta, hogy érette jönnek és örömeben könnyezve sietett eléjük. De még alig váltottak néhány szót, mikor egy idegen ur lépett be s irást mutatva elő, így szólt:

— Én Takács királyi közjegyző vagyok. Az elhunyt reám bizta végrendeletét s ezennel tudatom, hogy a boldogult Samu bácsi minden vagyonát Károlyra hagyta. Szép vagyon, mondhatom; uri módon fog belőle élni. Nagykorúságig én viselem gondját.

Sándorka kissé elbusulva hallotta ezt s így szólt aztán:

— Ez már persze más . . . most már Károly nem jön hozzánk többé.

De Károly könnyes szemekkel ölelte meg Sándorkát s Berkinéhez fordulva mondá:

— Oh, fogadjanak vissza, fogadjon ismét fiának, jó nénikém! Csak akkor leszek ismét boldog, ha újra azok közt lehetek, a kiket szeretek. Oh, higgyék meg, nem leszek többé kakuk a fészekben, mint először voltam.

Ezt Berkiné már rég tudta és hitte. Miután tehát Takács urral mindent rendbe hoztak, másnap Berkiné Sándorkával és Károlylyal megindultak hazafelé.

Az uton Károly kissé aggódott, hogy fogadják majd a többiek, — Dani bácsi, Tamás, Zoltánka, meg Kormos néni és Rózsika, kik őt mint garázda rosz fiut ismerték hajdan. Szive hevesen dobogott, mikor a jól ismert kedves házba ismét belépett; mint megtérő bűnös, kész volt bocsánatot kérni mindeniktől. De erre nem volt szükség. Mindnyájan tudták már, meny-

nyire megváltozott és szeretettel, őszinte örömmel siettek eléje. Alig birt kibontakozni a sok ölelésből. Még a kis Zoltánka is oda sietett hozzá és azt csacsogta:

— Nem fogom többé mondani, hogy kakuk vagy köztünk, mert Dani bácsi azt mondta, hogy az most már nem igaz, te a mi testvérünk vagy.

— Igen, az leszek, igazi jó testvéretek, felelé Károly.

És Zoltánka nagy meglepetésére nem csipte meg a fülét, hanem ölébe emelte és megcsókolta.

E naptól fogva ismét boldogság és béke lakozott a Berkiék kedves hajlékában s igaz szeretet füzte egymáshoz mindazokat, kik ott együtt éltek. De legboldogabb mégis Károly volt, ki szives viseletével még a szigorú Kormos néninek is kedvence lett és oly derék fiu, hogy teljesen megérdemli mindenki szeretetét.

Találós mesék.

I.

*Mindig jó kedvem vagyon,
Egyre tánczot járok,
De hogy ha nem ihatom,
Azonnal megállok.*

II.

*Vajj, miye a malomnak,
Ami megvan s nem szükséges?
Semmi haszna — s nála nélkül
Örlés még sem lehetséges?*

III.

*Zöld en növekedtem,
Le p i r o s n a k vágta,
Összezuznak, törnek,
F e h é r e n használnak.*

Felsült halász.

»Van legyecském, bogaram,
Nosza fel halászni!
Halacskára nem fogok
Tán sokáig várni.

Horgom is jó karban van,
Hajlós a vesszőcském,
Megesnék ha kis halért
Sokáig, vesződném!»

Ezt gondolta magában
Feriike barátom,
S a patakra siet, hogy
Kedvére halásszon.

Hah! A horog megakad,
Húzza, húzogatja...
Talán bizony egy nagy ponty
Akadott meg rajta.

Húzza, húzza szaporán —
Hol is van a nagy ponty?
S hogy felhuzta... jaj, mit lát?...
A horgon egy nagy rongy!

AZ ÖREG RÉVÉSZ.

— Példázat, négy képpel. —

OMBOLDALON állt a csinos hajlék s tornáczában négy testvér játszadozott vigan, gondtalanul. A domalatt széles völgy terült el, közepén nagy folyó hömpölygette kékeszöld vizét s tulajta a messze látó határ szélén magas hegyek, vadregényes sziklacsucok emelkedtek. A nap aranyos sugarai ragyogtak a meredek szirtek ormán, majd ismét egy-egy kósza felhő látszott megpihenni rajta s a gyermekek, a mint a játéktól megpihenni a ház előtt letelepedtek, elmerengve bámultak a messzeségbe, a rejtélyes sziklahegységre.

A hány mesét olvastak tündérekéről, óriásokról s más efféle mesebeli léryekről, azt mind oda képzelték ama bérczek közé és gyakran mondogaták, milyen jó volna, ha egyszer maguk is oda mehetnének.

— Nincs is az olyan messze! Estéig megjárhatnók, szólt most az egyik.

— Magam is azt hiszem, szólt a másik.

— Akkor hát induljunk mindjárt! szólt a harmadik.

A legkisebbik nem is szólt semmit, mert ő szokva volt mindent megtenni, a mit a nagyobbak mondtak.

Megindultak tehát vigan és szaporán lépkedtek végig a virágos mezőn. Még a pillangóknak is békét hagytak, virágot sem téptek, csak hogy mentül előbb céljukhoz érjenek. Mentek-mendegéltek, de nem sokára nagyon megakadtak, — a folyóhoz értek, a folyó pedig széles és

mély volt, átgázolni nem lehetett, hogy jutnak keresztül?

Már épen elbusultak volna, mikor egyikök vígan felkiált:

— Oh, nincsen semmi baj! Amott jön már az öreg révész a csónakjával.

Csakugyan közeledett a révész s látva, hogy a gyermekek neki integetnek, feléjük tartott, rövid időn ott is termett mellettök, kérdezve, mit kívánnak?

— A tulsó partra szeretnénk átjutni, hogy folytathassuk utunkat amoda a hegyek felé, hol a szép tündérek laknak.

Az öreg mosolyogva rázta a fejét.

— Bohó gondolat, gyermekeim! Térjete csak szépen haza. Ha ilyen utra indultok, nem viszlek át a vizen.

Haragudtak, busultak is, de még új próbát tett k. Volt egy fényes aranyuk, melyet karácsonykor kaptak. Talán pénzt akar az öreg révész. Megkinálták az arannyal. De az megint csak rázta a fejét. (Lásd a képet a 196. lapon.)

— Jó tanácsomért haragudtatok s aranyat kínáltok, hogy kedvetekre tegyek.

De én megint csak azt mondom, térjete szépen haza.

És megragadva az evezőt, csakhamar eltűnt csónakjával.

A kis utazók egy ideig szomorkodva, boszankodva álltak ott.

— Oh, hát csakugyan hazatérjünk, lemondjunk szép tervünkről, szólt egyikök.

— Nem, azért sem! Kell valahol hidnak lenni. Keressük meg s menjünk ott keresztül.

— Igen de hol a hid?

Azt bizony egyikök sem tudta s boszankodva jártak erre-arra, míg nem egy kecskepásztor fiuval találkoztak. Megállították és kérdezték, nem tudna-e segíteni a bajukon. Elmondták neki, mi a bajuk. (Lásd a

NAGY BUSAN SIRDOGÁLTAK. (Lásd a 105. lapon.)

képet a 197. lapon.)

— Ez az egész? No azon soh'se busuljanak, felelt a kis kecskepásztor. Tudok én hidat, elvezetem oda. A kecskémnek ugyanis mindegy, akár hol legelész.

— Jaj de jó fiu vagy! Derék fiu vagy! dicsérgették a testvérek. Most hát menjünk szaporán!

Megindultak s vígan mentek, legelől

a kecske, utána a gyermekek, ugrálva, dalolva. Észre sem vették, milyen meszsire jutottak már; a szülői házat rég elűnt, hegyen, völgyön túl voltak s végre csakugyan eljutottak a hidhoz. Itt szépen megköszönték a pásztorfiu jó tanácsát, jutalmul neki adták a fényes aranyat és elbucsuhtak tőle, aztán átmentek a hidon. Mikor pedig a tulsó parton voltak, egyenesen neki indultak a mezőnek és tuskón bokron haladtak keresztül.

Haladtak jó ideig, nem nézve se előre se hátra, mignem a legkisebbik, aztán sorra a nagyobbak is mind lassabban lépegettek, végre pedig egészen elfáradtak. És az a csábító szép vidék csak épen olyan messze látszott most

is, a nap pedig mármár nyugvóra szállt.

— Jaj Istenem, nemsokára este lesz, szólt egyikök. Már jobb volna hazatérni.

Olyan fáradtak voltak, hogy egészen elmult a kedvök tündértől, óriástól; csak haza vágytak a jó vacsorára és a puha ágyba. Föl is kerekedtek tehát s nagy fáradtan vissza mentek, csak hogy már nem tudták, merre jöttek; a pászitos mezőn a

bokrok közt nem maradt lábuknak semmi nyoma.

— Csak a folyóhoz jussunk, ott majd tudjuk, merre menjünk.

Eljutottak nagy sokára a folyóhoz, de bizony még csak ekkor nem tudták ám igazán, merre menjenek. A hidat nem látták merre van. Följebb vagy lejjebb? Nagy tanakodás után abban állapodtak

meg, hogy föl felé kell menniök. Mentek tehát, vagyis inkább már csak vánszorgtak; de hiába, a hidat nem találták. Már nem bírtak tovább állani a lábukon, leültek a víz partjára s ott nagy busan sirdogáltak. (L. a 204. lapon.)

Busulgattak, sirdogáltak s most már megvallották egy-

másnak, hogy talán mégis az öreg révésznek volt igaza. Bánták is, hogy nem hallgattak reá; de a késő bánat már nem használt. A nap mindinkább nyugovóra szállt, már a hold kezdett feltűnedezni, mindjárt le is száll az éjszaka s étlen-szomjan, elhagyottan itt kell hálgniok a vadonban.

— Oh Istenem, mi lesz belőlünk!

INTETTER EGYMÁSNAK. (Lásd a 206. lapon.)

Megesznek a farkasok! Vagy meghalunk éhen!

Igy jajgattak, így szepegtek s talán bizony be is következett volna amitől remegtek. De mikor már végkép kétségbeestek, egyszerre locsanás hallatszott a vizen s ime, az öreg révész közeledett csónakjával.

— Ide, ide! Oh mentsen meg, vigyen haza! kiáltozák feléje.

— Igenis, azért jöttem, felelt a révész komolyan. Otthon nagy az aggodalom, keresik mindenfelé. Tudtam mi járásban indultatok ki s gondoltam, hogy itt találalak valahol a víz körül. Hamar, szálljatok be!

Beszálltak s nemsokára megpillanták a kedves szülői hajlékot, a víz partján pedig ott álltak a szülők. Messziről örvendezve intettek egymásnak (Lásd a 205. lapon.) s aztán ugyancsak örültek, mikor ismét otthon voltak mindnyájan.

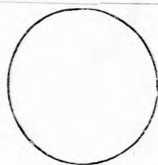
Halálosan ki voltak fáradva, semmi célt sem értek el s a szép fényes arany is oda volt, hiába.

— Mégsem egészen hiába, szólt aztán a mama, ha megtanultátok, hogy nem mindig az az igazi jó barátunk, ki kedvünket tölti s ha tapasztalt ember böles tanácsát hallottuk, ne induljunk könnyelmű vezető után.

BETÜREJTVÉNY.

sás

Ö

Ingerkedés.

(Képpel a 200–201. lapokon.)

MISI gyerek, varga inas
Vagy hát: »növendék czipész.«
Papucsával csütteg-esattog,
A szájával füttyörész.

Magyar csizmát, női czipőt
Hordozgat a feleknek,
Utközben meg frányáskodik
Misi, az inas gyerek.

Egy palota csarnokában
Meglát egy nagy papagályt,
A ki a Misi fiúnak
»Serrrrvus!-t, Jó nap!«-ot kiált.

»Hát te madár szólni is tudsz?
Talán tudsz még írni is?
Hadd lám, fog-e szárnyad tolla?
S meg is tépi a hamis.

Erre Bibi megharagszik
S azt kiáltja: »Te betyárrrr!«
Ki-kidugva erős csőrét,
Heves támadásra vár.

De Misinek van ám esze,
Csak ujjával bök felé.
És a rácsba nem dugja, bár
Keze is férne belé.

Bizony, Misi, nem vitézség
Bosszantgatni a rabot:
Valj', volna-e bátorságod
Bántani a szabadot?

A TOLLKÉS.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —
(Képpel a czimlapon.)

MAMÁCSKA, kedves mamácska, végy nekem tollkést! faggatózék a kis Andor, amint mamájával egy bolt előtt elsétált.

— Már többször mondtam, hogy nem veszek, felelé a mama. A kés nem ilyen kis fiu kezébe való. Nincs is rá semmi szükséged.

— De Imrének van tollkése!

— Majd ha akkorára nőttél mint Imre, akkor majd neked is lesz.

Ezen aztán nem lehetett változtatni, mert a mama nem állt el attól, amit egyszer kimondott. Tudta ezt Andor jól, tehát nem is szólt többet, de azért duzogva, kedvetlenül ért haza. Ugyan már mért ne lehetne neki is olyan szép tollkése, mint Imrének van? Ezt teljességgel nem látta be. Hiszen ő még jobb hasznát venné, mert Imre legfeljebb plajbászt farag, de soha sem játszik a késsel; pedig olyan jól el lehet mulatni, botot faragesálni, nem is fárad bele az ember, mint a lapdázásba, futkosásba.

Otthon Andorka játszogatózott a maga játékszereivel, de a tollkés folyton eszében járt. És egyszer, a mint az Imre testvére szobájába tévedt, nagy öröme az asztalon megpillantotta Imre tollkését.

— Ni, ez az Imre kése! Itthon felejtette, mikor iskolába ment! A mig oda lesz, játszhatnám vele. Mért is ne tenném?

Valami titkos hang azt sugta ugyan neki, hogy bizony volna annak oka, hogy ne tegye. Mert ha a mama nem akar kést adni a kezébe, akkor bizonyosan azt sem akarja, hogy az Imre kését kezébe vegye. De Andorka elnémitotta lelkiismerete intését s megnyugtatta magát azzal, hogy ugy sem fogja senki sem tudni. A mama a konyhában van elfoglalva, Imre csak egy két óra múlva jön haza, addig bátran faragesálhat.

Keresett is mindjárt valami botocskát és nagy tüzzel neki fogott a faragásnak. Roppant gyönyörűsége telt benne, hogy a botnak hol az egyik hol a másik végét faragta először hegyesre, azután tompára, majd újra hegyesre. A kés pompásan fogott, nagyon jól ki volt fenve. Egész öröm az ilyen késsel faragesálni. Az ám.

De Andorkának mégsem tartott sokáig az öröme, mert egyszer csak, maga sem tudta hogy esett, de bizony megesezt,

hogy az a gonosz kés nemcsak a fát hasítottá végig, hanem jó mélyen bevágódott az Andorka ujába is, melylyel a fát tartotta, úgy hogy a vér rögtön kibugygyant.

Andorka szinte megdermedt rémületében. Fájni ugyan nem épen nagyon fáj a seb, de hátha veszedelmes? Andorka hallott már borzasztó históriákat levágott ujjokról, kezekről... azután meg az jutott eszébe, mit mond a mama, ha megtudja? Hogy titkolja el a dolgot? Könnyei sűrűn omlottak, (Lásd a képet a czimlapon.) másik kezével befogta a vérző sebet és nagy bubánatosan ült ott, nem tudva, mitévő legyen. Sirni sem mert hangosan, nehogy valaki meghallja; szökni sem tudott, hogy véres kezét valahol megmossa, mert előbb össze kellene szedni a lefaragsált forgácsot, különben kiszül a csiny... igen ám, de nem tud semmit megfogni: mert ha leveszi kezét a sebről, folyik a vér és szétesöpög.

— Oh, minek is fogtam hozzá! szölt magában siránkozva.

— Minek bizony! felelt rá a mama, ki épen belépett s rögtön átlátta, mi történt.

Andorka nem tagadta a csinyt, a mit különben is hiába tett volna, inkább bűnbánólag bocsánatot kért. A mama aztán bekötözte vérző ujját s büntetésül elégnék tartotta azt, amit Andorka maga szerzett magának. Elég is volt s Andorka nem kételkedett többé benne, hogy igaza van a mamának, mikor megtilt valamit. Tollkést sem kért többé, csak mikor már nagyobb lett és bánni is tudott vele.

A „KIS LAP” XXII. köt. 9-dik számában közölt rejtvényt megfejtését utólag még beküldték: Vöröskényi István, Keresztes Ilonka, Davidsson Horác.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Mocsáry István. Csak bátran bár mikor. Szívesen veszem soraidat. — Heuman Klára. Amit tettél, az egy 6 éves kis lánytól nagyon elég. — Szarvas Paula és Irma. Leveled bizo-

nyosan megrekedt valahol Beleg és Budapest között, mert én nem kaptam. Egészségem, köszönöm kérdésedet, jó s örömmel olvasom, hogy a tied is megjavult. S. ur az »Athenaeum« egyik tisztviselője s így csak az ismert czim alatt kell írnod. Pénzbeli küldeményedet az illető rovatban nyugtázom. — **Takács Lajos.** Ugy értesültem, hogy csakugyan Sárika volt az, kinek lába a színházi előadás alatt úgy megfájdult, hogy bele dagadt a cipőbe s hogy le kellett vágni. Már hogy a cipőt. Ez persze oda van, de a lábacská föllábadva, szerencsésen ismét talpra állt. Az egészet Erzsike sugta meg Samu bácsinak s ez megírta nekem. — **Zenner testvérek.** Egyet felhasználok. — **Köröskényi István.** Szép érzések, de nincsenek úgy foglalatva, hogy a nyilvánosság élesebb kritikáját kiállanák. Te ugye bár csak közlöd velem? — **Égerer Vilma.** Reméljük, hogy szived ohajához képest, küldeményeden meg fog vigasztalódni valamely szenvedő szegény lánypajtásod. — **Dienes Gábor.** A magyar tud. Akadémia ugyan kimondotta, hogy a »rosz« szót lehet kettős »sz«-szel, tehát így írni: »roszsz«. De azért a »rosz« is jó. Némelyek ezt, hogy: »lesz«, szintén úgy írják hogy »leszsz«. Egészen tisztában még nincs a kérdés. Mert ha a pusztá hangzati helyesírással élünk, akkor a szókat: »egyet«, »megyet«, melyeket kettősnek ejtünk, szintén így kellene írunk: »eggyet« »meggyet«. De hát minden nyelvben vannak ilyen kiforratlan helyesírási és nyelvtani kérdések. Végre majd eldőlnek a miéink is. Fekete gyémánt igenis van: ez a k ö s z é n. A gyémánt is köszén, csak hogy jegezes (krisztallizált) állapotban van. A gyémántnak köszén voltát bizonyítja az is, hogy a tűzben elég. A te tanítód ilyenekről nem világosít fel? Végre csak az olyan kérdésekre felelhetek ebben a rovatban, amelyekre könyveitekben nem találhattatok meg a választ. A »Kohinur« (Világosság hegye) név alatt ismeretes gyémántnál nagyobb alig van. De a fran-

zia nemzet birtokában levő »Régent« (Kormányzó) szintén a legnagyobb és legszebb gyémántok sorába tartozik. — **Widder Andor.** Nagyon megkésve küldted be a megfejtéseket. — **Könyi József.** Diák tudományod nagyon imponált nekem. Hogy nem rontasz már annyi papírost, örvendetes tudomásul veszem. A rejtvényed azonban nem imponált. — **Dezseóffy Sarolta.** Érdekes levelkét irtál. A most alakuló állatvédő egyesület jövőre meg fogja tán akadályozni azt a kegyetlenkedést, amelyről egyszerűségében oly megható rajzot adtál. Szegény jó kis kutyák! A mellékelt vers igen malatságos és némi átdolgozás után meg is fog jelenni. Köszönöm. — *Több rendbeli küldeményt (rejtvényt stb.) melyeket itt egyenkint elő nem sorolhatok, egy s más okból nem közölhetek.*

Kis Értesítő.

Jótékony-ság.

A szegény gyermek-kórház javára alakoztak még:

Heumann Klára 1 frt. — Égerer Vilma 1 frt. — Neogrády Irén 1 frt. — Widder Andor 1 frt. — Mocsáry István 2 frt. — Esztegar Berta 1 frt. — Schilhan Marczel 1 frt. — Isaák Anna, Mártha, Sára és Ilonka 4 frt. — Csincsák Juliska 1 frt. — Vagyon Margit és Lucie 4 frt. — Pók Dezső 1 frt. — Bukovinszky Erzsike 50 kr. — Jambrikovics Blanka és László 1 frt. A már eddig kimutatott 529 frt 38 krral együtt összesen: 548 frt. 88 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.
Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésök e hóval lejár, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt 40 kr.

Félévre 2 frt 80 kr.

Az előfizetések, melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ kiadóhivatalához (Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1882. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.